

S/H

BRUN MANDS BYRDE

Pressemateriale

Urpremiere AARHUS TEATER 05.09.2014
København-premiere SORT/HVID 11.10.2014

at
AARHUS TEATER

”Jeg skammer mig. Jeg skammer mig over, at jeg ikke kan skrive digte, spille teater. Jeg skammer mig over, at jeg ikke kan få en filmrolle. Jeg skammer mig over min brune hud, mit navn og lugten af karry og hvidløg. Jeg skammer mig over min lasede frakke, min hullede jakke, mine tynde ben, mit underbid, mine rynker, min vom, mit hulbryst, mine grå hår, mine vigende tindinger, min lille pik.”

Succesroman bliver til teater

"Forestillingen er et frontalangreb mod den velmenende venstreorienterede selvgodhed."

Hassan Preisler

Forfatteren og skuespilleren Hassan Preisler bragede sidste år igennem med sin rablende, fandenivoldske og kontroversielle samfundssatire **BRUN MANDS BYRDE**. Nu sætter Aarhus Teater og Sort/Hvid Preislers succesroman på scenen for første gang. Det er politisk ukorrekt teater til tiden – med forfatteren selv i hovedrollen. Mød Hassan Preisler i rollen som Hassan Preisler! **BRUN MANDS BYRDE** får urpremiere på Aarhus Teater 5. september og københavner-premiere på Sort/Hvid 11. oktober.

Med skæve ben, i djævelskikkelse, klog, misbrugende og afklædt forfølger Hassan Preisler sin kritiske vinkel på kulturel selvpfattelse, kulturelite, indvandrerdiskussion, etnicitetskonstruktioner og 'dem og os'-diskussioner. Det strømmer ud med ord, dukker, nationalistetsforvirring, succesfortabelse, løgn, latin og midt i det hele en anden mere autentisk udgave af Hassan – Yahya – der kaster os ind i en 'hvem er den mest rigtige Hassan'-problematik.

BRUN MANDS BYRDE er Hassan Preislers fortælling om Hassan Preislers liv – fra barn til voksen – om hans opvækst og om de udfordringer og problemer, han har mødt hen ad vejen. Det handler om at have en pakistansk far og en dansk mor og om tilfældigvis at have brun hud.

Da romandebutten **BRUN MANDS BYRDE** udkom i 2013 stod anmeldere i kø for at placere Hassan Preisler i toppen af nye danske forfattere. Nu er han tilbage i topform, når han indtager gulvet som sig selv i en forestilling baseret på bogsuccessen.

Forestillingen begynder med bogen, men fortæller også historien om, hvordan han midt i bogsuccessen taber tråden og må indse, at bogen ikke blev det punktum, han troede den ville være.

Hassan Preisler fortæller selv om forestillingen:

"Det er ikke en integrationsforestilling om mangfoldighed, inklusion eller diversitet. Det er en forestilling om menneskelig identitet. Det er en samfundssatire, som går imod det med at marchere i takt og i stedet finde sin egen vej. Det handler om et menneske, der skal finde sig selv i verden."

Fakta

Tekst og performance **HASSAN PREISLER**

Instruktion **TUE BIERING**

Scenograf **SIGGI ÓLI PÁLMASSON**

Lyddesign **RASMUS KREINER**

Samproduktion mellem **AARHUS TEATER** og **SORT/HVID**

Sted **AARHUS TEATER**

05.09.2014 – 04.10.2014

MANDAG-FREDAG kl. 19.30 LØRDAG kl. 16.00

Sted **SORT/HVID**

11.10.2014 - 08.11.2014

TIRSDAG-FREDAG kl. 20.00 LØRDAG kl. 17.00

Det kunstneriske hold

Forfatter og skuespiller **HASSAN PREISLER**

Hassan Preisler (f. 1969), uddannet skuespiller i 1999, er forfatter, skuespiller, teaterchef, debattør, smagsdommer og meget andet. Som skuespiller har Hassan Preisler medvirket i talrige teaterforestillinger over hele landet - senest i forestillingerne Hun Han Høn og OPRØRT! Han har medvirket i flere film, bl.a. Grønne Hjerter, Behavior, Om Kærlighed, Små Fejl og Stykke for Stykke. Sammen med Sandra Yi Sencindiver har han siden 2011 været kunstnerisk leder af teaterkompagniet dansk dansk på Østre Gaværk. Bogdebuten Brun mands byrde (2013) modtog store roser fra de danske anmeldere og vandt Danmarks største debutantpris, Bodil og Jørgen Munch-Christensens debutantpris i 2013. Den er udkommet i seks oplag, samt som e-bog og lydbog. Bogen skal i øvrigt laves til spillefilm med Cav Bogelund som instruktør, produceret af FilmMaker.

Læs mere på www.hassanpreisler.dk

Instruktør **TUE BIERING**

Allerede før Tue Biering (f. 1973) blev færdiguddannet instruktør fra Statens Teaterskole i 2000 har han beskæftiget sig med visuelt eksperimenterende og kontroversielle forestillinger og performances. Senest har han instrueret Blumenbach Institutet, en teaterinstallation mod verdens undergang. Derudover går Biering under alias Fix & Foxy sammen med Jeppe Kristensen, der bl.a. er kendt for den anmelderroste forestilling Viljens Triumf og den omdiskuterede forestilling Pretty Woman A/S på Halmtorvet, Vesterbro. Han er medstifter og fast instruktør i det scenekunstneriske ensemble De Flyvende Grise, der bl.a. er kendt for den Reumert-vindende Historien om Alt. Udover arbejdet med De Flyvende Grise har Tue Biering bl.a. instrueret tidligere forestillinger på Sort/Hvid (tidl. CaféTeatret) samt på Aarhus Teater, Kaleidoskop, Bådteatret, Gladsaxe Teater, Jomfru Ane Teatret, NyAveny og Det Kongelige Teater. Derudover har han instrueret en del radiodramatik og fungeret som husinstruktør og dramaturg ved DR Radio Drama. I perioden 2001-2004 var han kunstnerisk leder af Bådteatret med Emil Hansen og Rolf Heim og derefter kunstnerisk vicevært i Turbinehallerne, Det Kongelige Teater i samarbejde med scenograf Christian Friedländer 2004-2007. I denne sammenhæng sad Tue Biering i dramaturgiatet på Det Kongelige Teater 2004-2006. I et tidligere samarbejde mellem Aarhus Teater og CaféTeatret (S/H) har Tue Biering instrueret Skakten, der vandt prisen som "Årets Forestilling" ved Årets Reumert 2013.

SCENOGRAF **SIGGI ÓLI PÁLMASSON**

Soggi Óli Pálmason er uddannet scenograf fra Statens Teaterskole i 2007. Forinden uddannet som tømrer/snedker fra Fjölbrautaskóli Suðurnesja 1993 i Island.

Soggi står som scenograf bag en lang række forestillinger, senest bl.a. Ritualet på Får 302, Othello på Staatstheater Braunschweig og Kvinde kend dit skab på Bora Bora. I 2010 blev han Reumert-nomineret som Bedste Scenograf. I 2014 blev han nomineret til den islandske Edda-prisen for scenografi til den anmelderroste film Of Horses and Men. Soggi er hus-scenograf på Aarhus Teaters nye Borgerscene, senest i forbindelse med forestillingen Inde ved siden. På Aarhus Teater har Soggi desuden lavet scenografien til Christian Lollikes Det normale liv. Soggi er også forsanger og guitarist i bandet Croisztans.

Handlingen

BRUN MANDS BYRDE er Hassan Preislers fortælling om Hassan Preislers liv - fra barn til voksen - om hans opvækst og om de udfordringer og problemer, han har mødt hen ad vejen.

Det handler om at have en pakistansk far og en dansk mor - og om tilfældigvis at være født med brun hud.

Forestillingen tager udgangspunkt i den anmelderroste bog, Brun mands byrde, der udkom i 2013. I forestillingen beskrives successen med bogudgivelsen - men også perioden efter bogen, hvor nye udfordringer og kriser - men også indsigt og erkendelse venter.

Hassan Preisler guider os gennem det hele. Han fortæller om rodløsheden, identitetsløsheden og om at være for brun til at være hvid, men måske også for hvid til at være brun.

Interview med Hassan Preisler

”Jeg tror, vi alle sammen længes efter at møde hinanden i øjenhøjde”

Hassan Preisler fortsætter identitetskampen i forestillingsversionen af Brun mands byrde.

Af EGIL BARGFELDT

Da Hassan Preisler i 2013 udkom med succesromanen ‘Brun mands byrde’, troede han, han kunne sætte et punktum. Det kunne han ikke. Nu fortsættes identitetskampen i forestillingsversionen af bogen.

Og hvordan kommer man egentlig videre, når man har udgivet en selvbiografisk bog, som bliver en succes, men som alligevel efterlader en fornemmelse af, at der mangler noget? Skuepiller, forfatter og teaterchef Hassan Preisler fortæller her om forestillingen.

Hvad handler Brun mands byrde om?

“Brun mands byrde er ikke en integrationsforestilling om mangfoldighed, inklusion eller diversitet. Det er en forestilling om menneskelig identitet - ligesom bogen er det. Det er en samfundssatire, som går imod det med at marchere i takt og i stedet finde sin egen vej. Det handler om et menneske, der skal finde sig selv i verden.” fortæller Hassan Preisler.

Hvad kan teaterforestillingen, som bogen ikke kan?

“Det er det, der er så vildt. Når teater er godt, emmer rummet af følelser, som forklarer ordene på en måde, man ikke kan gøre i litteraturen. Man kan tillade sig at sige ting på scenen, man ikke kan i en bog. På den måde forklarer man ting for folk på et mere direkte plan, hvor man kan tilgive og forstå selv de mest voldsomme udtalelser. Hvor bogen er fyldt med kommaer, så er teaterstykket smækfyldt med udråbstegn og spørgsmålstegn.”

Hvordan går man til en selvbiografisk bog som skuespiller, hvor man skal spille sig selv i en forestilling om sig selv?

“Jeg har en fordel, fordi jeg kan svare på mange ting, når Tue Biering (instruktør, red.) spørger. Jeg ved jo, hvad det handler om. Man kunne kalde det ‘hardcore’ method acting. Der skal selvfølgelig foretages en masse kunstneriske greb. Det er jo en karakter, der står på scenen - ikke Hassan, men en ekstremitet af Hassan.”

Hvordan har processen med at lave bogen om til forestilling været?

“Det var en sindssyg lang proces. Det var som om, jeg i mit liv skulle nå et nyt sted hen, før jeg kunne skrive teaterstykket. Og i mellemtiden sad jeg bare foran computeren og ventede på at komme derhen. At lave en gentagelse af bogen ville være kedeligt og unødvendigt måske. Det her skulle være noget nyt.”

Hvad er det nye så?

“I forestillingen bliver der afdækket en masse løgne - langt flere, end der bliver i bogen. Jeg er blevet klar over, hvor meget jeg lyver - også efter, jeg har udgivet bogen. Jeg troede ligesom, jeg havde sat et punktum for den løgn - men jeg kan jo se, at jeg fortsætter som Hassan ude i den virkelige verden.”

Er det derfor, du laver en forestilling nu - for at vise, at du fortsætter?

“Tænk nu, hvis bogen reelt havde været det punktum, jeg troede og håbede på, den ville være - for vi vil nok allesammen gerne sætte punktum for vores livssmerte - så ville der jo ikke være noget at producere. På den måde er der jo kæmpe forskel på bogens Hassan og den virkelige Hassan. I bogen sætter Hassan et punktum i slutningen (et af de få, der er i bogen, red.) og accepterer sin tilstand og sit ophav - både det personlige og det familiemæssige. Hassan, som lever videre i den virkelige verden, fortsætter sit spil for galleriet.”

Hvad er det for et spil for galleriet?

“Det handler om en konstruktion, hvor vi er ofre og syndere i mødet med hinanden. Jeg kan fortælle, at det er ekstremt behageligt at være i offerrollen. Man får tilranet sig privilegier, man ellers under ingen omstændigheder ville have. Man kan for eksempel tillade sig ting som barn i skolen, når man hedder Hassan, hvis man er i stand til at spille på det og kan kigge op på læreren med sine store, brune øjne. Men jeg har også prøvet at sidde i ‘synderstolen’, fordi jeg også er i det, man kalder kultureliten. Jeg har for eksempel været teaterchef for et kompagni på Østre Gasværk, hvor vi lavede et samarbejde med 30 hardcore unge drenge fra Sundholm. I det møde opførte jeg mig som repræsentanten for ‘den globale synd’, som går ud på, at ‘vi har alle privilegierne. I har ingen. Derfor skal vi nu møde jer på en ny måde’. Begge roller er enormt trygge. Det smertefulde er, når rollerne kollapser, og man ikke ved, hvad man så skal gøre.”

Og hvad skal vi så gøre?

“Jeg tror, vi alle sammen længes efter at møde hinanden i øjenhøjde som mennesker. Det er ikke rart at blive talt ned til. Det er heller ikke rart at tale ned til andre. Der er ikke nogen fremtid i det - ikke noget perspektiv. Jeg vil hellere have en syngende lussing, hvis jeg gør noget forkert, end jeg vil have et etnisk knus.”

Er det ‘byrden’, du her taler om?

“Vi er jo i virkeligheden alle sammen ens. Illusionen om, at der er forskel på os, er problemet. Jeg prøver at fortælle historien om et menneske, der kæmper med sin identitet, ligesom alle andre mennesker gør. Sandheden er, at vi alle sammen bokser med at passe ind i grupper. Hvis man kommer fra arbejderklassen og kommer på universitetet, har man med det samme komplekser. Man tillærer sig et nyt sprog og begynder at klæde sig anderledes for at passe ind. Hvis man er overvægtig eller er pige med blondt hår, bliver man puttet i en kasse. Hvis du kommer fra Jylland og flytter til København, skal du lave din accent om, lære andre koder. Og det gør man så. Trangen til at passe ind og marchere i takt - modsat det at være sig selv - synes jeg, er noget af det mest interessante i livet.”

Er der så i virkeligheden mere tale om et systems byrde, end en brun mands byrde?

“Ja. Jeg kunne jo ligeså godt være jøde eller komme fra arbejderklassen. Så ville min problematik have en anden farve, men den ville være den samme. Jeg tror bare, det er en kæmpe illusion, at der under det hele skulle være nogen som helst forskel på os.”

Når du så laver en forestillingsversion af bogen, handler det altså om at tage skridtet videre?

“Ja. Det er vigtigere for mig nu end nogensinde at blive ved med at gøre opmærksom på de her ting. Jeg havde jo med min bogudgivelse fået storhedsvanvid og troede, at jeg havde fået skabt et nyt sted, hvor vi kunne komme videre. Men der blev jeg banket på plads. Det gjorde vi ikke. Vi røg lige tilbage i de samme gamle forestillinger om hinanden, vi altid har haft.”

Hassan Preisler beskriver i forestillingen, hvordan en ny og tilsyneladende mere autentisk Hassan, digteren Yahya Hassan, pludselig kommer ind på scenen og tager al opmærksomheden.

Er det i virkeligheden lidt den anden Hassan, der er en af de motiverende faktorer for at fortsætte, hvor bogen slap?

“Det er svært at udtale sig om andre forfattere som individer, fordi man er følelsesmæssigt involveret. Men hvis jeg zoomer ud og ser på cirkuset omkring det, så er det interessant, hvordan det bekræftede min værste forestilling. Vi elsker at blive bekræftet i vores egne fordomme, og da Hassan udkom med sine digte, kunne vi jo netop det. Vi kunne sige: ‘Jamen ude i ghettoen, der foregår det sådan’. Vi kan blive bekræftet i, at indvandring er en katastrofe. Det er højrefløjen. Eller vi kan blive bekræftet i, at vi skal yde omsorg overfor de stakkels mennesker. Det er venstre-fløjen. Og så kan man vende tilbage til det ved - ligesom med et afrikansk fadderbarn - at købe aflad og føle stor sympati for de her stakkels mennesker.”

I virkeligheden er hudfarven uvedkommende. Det er udgangspunktet, men kun i den forstand, at vi hele tiden befinder os i de her forhold. Kategoriseringerne følger os, mener Hassan, og i virkeligheden er hele spørgsmålet om, hvem der er den mest autentiske Hassan, Hassan Preisler eller Yahya Hassan, også låst fast i den problematik:

“Jeg blev kontaktet af en journalist, der ville skrive en historie om den nye bølge i litteraturen, som så skulle være ‘Indvandrerbølgen’. Men der er jo ikke noget slægtskab mellem mig og Yahya Hassan. Man ville jo heller ikke lave en artikel med to forfattere, der hed Christian. Det har ikke noget at gøre med, at jeg ikke vil identificere mig med Yahya Hassan. Jeg ser bare, at forbindelsen bliver skabt på baggrund af noget, som er ikke-eksisterende.”

Og så er Hassan Preisler i øvrigt slet ikke indvandrer, men født og opvokset i Danmark, forklarer han. Og når han fortæller om sine pakistanske rødder, fortæller han ikke om pakistanere, men om mennesker:

“Jeg er jo ikke indvandrerforfatter. Jeg er bare forfatter. Jeg troede, jeg med bogen fik skrevet mig ud af rollen som Hassan. Men pludselig fandt jeg mig selv tilbage i rollen som Hassan, nu med en navnebror, som bare bekræftede den forestilling, jeg havde før,” forklarer Hassan. Nu er bogen så blevet til en forestilling. Hvordan er den så anderledes?

“Det, det i virkeligheden handlede om, var at gøre mig fri af bogen og den succes og medvind, jeg havde oplevet. Da jeg var i stand til at trække mig fri af trangen til at hænge fast i alt det vidunderlige, og så se på, hvad der sker omkring mig: Min kone er ligeså utilfreds med mig, som hun var før bogen, og min datter forlanger ligeså meget af min tilstedeværelse, som hun gjorde før. Og ude i den virkelige verden, kommer der en ny forfatter, som får scenelyset. Ligeså snart, jeg var i stand til at se det, så var der jo masser af materiale til en forestilling.”

Og så har han fået en masse hjælp fra holdet bag forestillingen, understreger han. Den dramaturgiske udfordring har mest handlet om at finde skarpe, åbenlyse konflikter, som kunne hives frem i forestillingen.

Og hvad med fremtiden?

“Jeg håber på, det vil ende med teatret, som det gjorde med bogen. At det forestillingen viser, er noget så mange som muligt kan forholde sig til. Det er jo det fantastiske og det voldsomt deprimerende ved livet: Det deprimerende er, at man tænker, nu har jeg sat et punktum og kan leve i fed lykke resten af livet, og at det hele så brister. Det fantastiske er, at man jo så har materiale til

at leve livet og producere noget. Jeg har jo aldrig haft så meget lyst til at kommentere på noget som efter, bogen udkom, og hele det cirkus omkring min bog opstod. Og så blev det taget fra mig, fordi der kom noget nyt, som så stjal alt rampelyset - med den 'ægte' Hassan (Yahya). Men man er jo nødt til at læne sig frem i livet - og paralyserer sine forbehold," slutter Hassan.